

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exemplorum Libri Tres

Liber Secundus, Siue Exempla, In Septem Capitalium Vitiarum
Detestationem, Per Quadragesimam, Anno M. DC. XLVI. narrata

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 10. Mariæ Ægyptiacæ pœnitentiam imitandam esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48186](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48186)

coeli frigus, intolerandos, per æstatem, solis ardores passam, ac sæpe propemodum assatam ac concrematam fuisse, certè exanimem nonnunquam diu, ac sine sensu iacuisse. Vnde & Illyrica pice nigrior est effecta, cuti contracta, & sanguine ad extima corporis vocato. 10. Ceterùm mirè se roborari sensit, quoties recordabatur, quantis vitæ, quantis animæ periculis erepta esset; & quòd *non in solo pane viveret homo*. Ita enim & scripturas exactè recitabat, quæ Zosimæ falsa erat, litteras se nunquam didicisse. Longè verò etiam alia prophetico spiritu perspicuè cognouerat; nam postquam orationes eius expetijt, rogauit insuper, ne sequente anno, iuxta Cœnobij sui canonem, tempore quadragesimæ Iordanem transiret, sed pridie Dominicæ cœnæ, sub vesperam, ad Iordanem SS. Eucharistiam afferret, se enim ad eum vsque diem, ex quo in S. Ioannis Baptistæ templo corpus & sanguinem Christi sumpisset, sacro illo ferculo caruisse; & cupere eum diem colere, quo Christus discipulos corporis sui sanguinisque participes fecisset. Iussit præterea Zosimam arcana quædam Abbati suo significare, quæ in illius monasterio lima atque emendatione indigerent.

X.

MARIAE
ÆGYPTIACAE
POENITENTI-
AM IMITAN-
DAM ESSE.

Matth. 21. 31.

Matth. 11. 27.
Luc. 10.

Matth. 3.

Quibus omnibus ordine auditis, Zosimas pronus illum terræ locum osculatus est, in quo pedes illius mulieris tam sanctæ vestigia reliquerunt; reuersusq; ad monasterium suum Deo laudes gratiasq; dixit, quòd sibi ostendisset, quantum adhuc à peccatricis illius, ne dum ab alterius innocentis perfectione in eum diem abfuisset. Iamque humilior factus, sibi suiq; similibus dictum agnouit in remedium superbix: *Amen dico vobis, quia publicani & meretrices præcedent vos in regnum Dei*. Quòd si tantus tamque asperæ vitæ vir à Maria Ægyptiaca, (ista enim fuit hæc mulier, cuius hodie Natalis agitur) didicit opera poenitentix, & meliorem à cibo potuque abstinendi, corpusque exercendi, & peccata deffendi rationem; quid nos discere oportet? *Va tibi Corozaim, va tibi Bethsaida: quia si in Tyro & Sidone factæ essent virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in cilicio & cinere poenitentiam egissent. Veruntamen dico vobis, Tyro & Sidoni remissius erit, in die iudicij, quam vobis*. Consumitis tempus & annos, in omni vanitate, superbia, luxu, cupiditate, odio, & intemperantia, & cœlum speratis? Cur? quia ista omnia confitemini? non satis est. *Si vultis Deum placare, facite fructum dignum poenitent-*

poenitent-

pœnitentiâ. Quo autem modo, ait S. Chryſoſtomus, fructificare poterimus? Si utique peccatis aduerſa faciamus. Aliena rapuiſti? Incipe donare iam propria. Longo es tempore fornicatus? à legitimo quoque uſu ſuſpendere coningij, ac perpetuam continentiam ſapius paucorum dierum caſtitate meditare. Iniuriam vel opere cuiquam, vel ſermone feciſti? refer benedictionis uerba conuicijs, & percutientes te nunc officijs, nunc etiam beneficijs placare contende. Neq; enim vulnerato ſufficit ad ſalutem, tantummodo ſpicula de corpore euellere, ſed etiâ remedia adhibere uulneribus. Delicijs antè, & temulentia diſſuebas? ieiunio, & aqua potu utrumque compenſa, ut famem ſuperes imminentem. Uidiſti impudicis alienum decorem oculis? feminam iam omnino non uideas; maiore tactus cautione, quò tutior poſt uulnera. 1. Itaque, qui peccata ſua ſacerdoti confeſſus eſt, & certam plenamq; peccatorum abſolutionem obtinuit, ſublata ſuppliciorum æternorum obligatione, cui obnoxius erat, tamen illud meminiffe debet: *De propitiato peccato noli eſſe ſine metu*: reſtat enim plerumque temporaneæ cuiuſdam pœnæ debitum, vel in hac, vel in altera uita diſpungendum. Nam per abſolutionem pœna æterna in temporalem mutatur. Qua de cauſſa ſacerdos ſatisfactionem iniungit pœnitenti clauium poteſtate. Et proculdubio magnopere à peccato reuocant, & quaſi frano quodam coërent hæ ſatisfactoria pœna, cauſioresq; & uigilantiores in futurum pœnitentes efficiunt. Numquid Chriſtus Magdalenæ dixit: *Remittuntur ſibi peccata*? Et tamen quantam illa pœnitentiâ egit, in omni uita? Multi eam etiam peccatis ſuperant; ſed pœnitentiâ non æquant. 2. Ah quid dico? æquant? Eccleſiæ ieiunia non ſeruant; nulla in re ſibi ipliſ ſunt duri; delicias in cibo & potu quærunt; collum ſibi gruis optant, ut eſculentis & poculentis tantò impenſius, quantò diutiùs oblectentur; & cibum eò ſuauiorem iudicant, quò maiore ſciunt precio emtum: omnia genio indulgent: cuticulam ſemper curant, quam alij ſlagris lacerant; cuncta opera pœnitentiæ fugiunt; ſolitudinem, orationes, meditationes, ieiunia, cilicia, humicubationes oderunt, ut anguem. 3. Quid hæc commemoro? Olim graues & certæ ſatisfactiones, iuxta canones pœnitentiales, imponebantur, & ad pœnitentis bonum, & ad Eccleſiæ ædificationem. Nam Tertullianus, Chriſtianorum in primitiua Eccleſia deſcribens pœnitentiâ, teſtatur, extra Eccleſiam ſolitos ſtare, in lu-

S. Chryſoſt.
in Matth.
hom. 10.

Eccle. 5. 6.

Conc. Trid.
ſeſſ. 14. c. 8.

Luc. 7. 49.

Ælian. lib. 10.
var. hiſt. c. 9.

vide Bellarm.
t. 2. Contr.
l. 1. de Pœnit.
cap. 21. & 22.
Tertul. lib.
de Pœnit.
optat. lib. 2.

gubri

Climac. grad.

5.
Niceph. li. 12.
hist. Eccl. c.
40. Carol.
Sigon. de Oc-
cid. Imp. l. 9.
Baron. An.
390.

Ribad invita
S. Romualdi
7. Febr.

gubri veste, sacco & cilicio indutos, & cinere caput conspersos. Et primo quidem die Quadragesimæ, tondebantur viris pœnitentibus crines; qui nullis conuiujs poterant interesse, non balnea adire, nec equitare, nec adesse spectaculis, ac honestis etiam recreationibus sibi debebant interdicerere; immo, quàm diu in numero pœnitentium erant, Sacramenta eis non administrabantur, nisi in Paschate, aut morte; immo & tunc carebant extrema vnctione. Quæ satisfactio, iuxta grauitatem aut multitudinem peccatorum, breuior aut longior erat. Immo, ob quædam peccata trium, quinque, septem, aut decem annorum, in cilicio, ieiunijs, & oratione proluxa, iniunctam fuisse pœnitentiam ait. Mira sunt, sed nimis longa, quæ Climacus de pœnitentibus refert. Nec plebeij tantum, sed Principes & Reges eiusmodi pœnitentias subierunt. Theodosius Imp. Thessalonicæ, ob vnus ex aulicis, in populari tumultu, occisi necem, ira excandescens, specie spectaculorum exhibendorum, ciues, ad septem millia, in vnum locum congregatos occidi iussit. Ob quod factum à S. Ambrosio, integro ferè anno, à communione fidelium remotus, templorum aditu prohibitus, & alijs pœnitentiæ actibus exercitus, non antè in gratiam admissus est, quàm palam humi prostratus, ab omnibus veniam crudelitatis postulasset. Otho Cæsar, ob vnicum homicidium, Româ ad Garganum vsque montem, nudis pedibus tetendit, & tota Quadragesima, in Cœnobio, inediâ, cilicio, humicubatione se afflixit. Quid æquum est, nos facere? immo quid multi faciunt? leuissimis pœnitentijs à Confessario impositis indignantur, eas differunt, omittunt; ad alios Confessarios currunt, & permutari cupiunt. Quid potest imponi, æquale peccatis æternum ignem promeritis? Quid sunt opera nostra omnia, quid modus satisfaciendi, si cum Magdalenis, cum Maria Ægyptiaca, cum S. Petro, cum Dauide comparentur? opera per quæ satisfit, & grata Deo esse debent, & quandam habere difficultatem. Si enim per illa placandus est Deus, debent illi esse accepta, atque in eius honorem cedere: & quia per eadem puniendus est peccator, ac peruersitas prauæ conuersionis ad creaturam vindicanda, necesse est, vt habeant aliquam molestiam. Quo modo igitur satisfaciant, qui molestiam nullam patiuntur? Cur quidam de pœnitentia sibi imposita conqueruntur? Cur ipsi non illâ augent?

aut non petunt à Confessario maiorem, cum à Confessario iniuncta maioris sit meriti, tum ex obedientia, tum ob vim, quæ illi ex Sacramento & meritis Christi accedit. Accedit quoque; ieiunio & abstinentiæ quadragesimali non tantum temperantiæ, sed etiam obedientiæ meritum. Ideo enim lex statuitur, ut pareamus, ideo prohibetur cibus, ut restringatur appetitus. Quia, ut S. Gregorius ait: *Non eibus, sed appetitus in vitio est: unde & lautiores cibos plerumque sine culpa sumimus, & abiectiones, non sine reatu conscientie degustamus.* Et, ut S. Bernardus ait: *Melius est exiguo sanguine ad usum vesci, quam ventoso legumine usque, ad ructum exaturari; præcipue cum & Esau non de carne, sed de lente sit reprehensus; & de ligno Adam, non de carne damnatus: & Ionathas de gustu mellis, non carnis, morti adiudicatus. E contra vero Elias innoxie carnem comedit, Abraham Angelos gratissimè carnibus pavit, & de ipsis sua fieri sacrificia Deus præcepit.* Atque inibi idem S. Pater ait: *Paulus Timotheo Modicè vino utendum consuluit: & Dominus ipse bibit, ita ut vini potator appellatus sit, Apostolis quoque bibendum dedit. Insuper ex eo Sacramentum sui sanguinis edidit.* Non ergo creatura contemnitur, quando certo cibo potuue abstinetur, quibus usus sanctissimos viros constat; sed vel obedientia attenditur, vel in gluuies stringitur, vel peccatum expiatur. Et sanè, si contraria contrarijs sunt curanda, rectissimè gulam inedia, & sobrietas corrigit ebrietatem. Quamobrem & Ægyptiaca Maria meminens se saturitati lasciuiam iunxisse, ieiunijs & abstinentia: vtrumque vitium castigauit. At tu fortasse, qui hæc audis, non putas tua peccata, peccatis huius mulieris paria esse? Fortasse sunt etiam maiora. Sed esto sint minora. Qui animam suam æstimant, etiam ob parua delicta magnas pœnitentias subierunt. Victorinus, ob vnum concupiscentiæ motum admissum, à diabolo deceptus, per tres annos, fissa arbore manus strinxit. Arbore crucis, & continuæ pœnitentiæ nos astringamus, tunc merebimur morte beatâ Mariæ Ægyptiacæ obire.

Ad quam, ut, cum S. Eucharistia, post annum, dicto die, rediret Zosimas, morbo, ex illius prædictione, detentus est, ne ante tempus è cœnobio, cum ceteris, exiret. Exiens autem, destinato die, vidit illam, signo crucis factò, siccis vestigijs, per Iordanem, ad se venire; sumtaque sacra communione, iterum prodigiôsè calcatis

S. Greg. l. 30.
Moral.

S. Bernard. in
Apolog.

Sur. 5. Iunij.

XI.
MARIÆ
ÆGYPTIACÆ
MORS, ET EX-
EMPLVM VIN-
CENDI TEN-
TATIONES
CARNIS.

Q